

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و تراجیح)

قاعده جمع مهما امکن ۳

جلسه ۴۱۶

استاد شفیعی

صورت سوم:

یکی از دو دلیل مقطوع الدلالت و مظنون السند باشد، و دیگری به عکس آن مظنون الدلالت و مقطوع السند باشد.

نظر اول: مقطوع السند؛ اولی از مقطوع الدلالت است.

نظر دوم: خلاف قول اول را اولی دانسته‌اند.

نظر مصنف: اگر مقطوع الدلالت، صلاحیت تصرف در مقطوع السند - که دلالتش ظنی است - را دارد

پس می‌توان جمع کرد، و اگر چنین صلاحیتی ندارد - چون جمع تبرعی صحیح نیست - دلیلین تساقط

می‌کنند.

عدم اعتبار جمع تبرعی:

وقتی مقطوع الدلالت صلاحیت تصرف در دلیل دیگر - که مظنون الدلالت است - را نداشت، تاویل و

جمع تبرعی باعث نمی‌شود که داخل در ظهورات بشود.

به عبارت دیگر: جمع تبرعی ظهور ساز نیست، تا با تمسک به بناء عقلاء در حجیت ظواهر، بگویم:

این هم از مصادیق ظهور است، پس حجت است. چون جمع تبرعی ظهور ساز نیست، پس وقتی جمع

عرفی محقق نشد، طرح دلیلین تعیین پیدا می‌کند، لذا این جمع تبرعی اولی نخواهد بود.

صورت چهارم:

هر دو دلیل ظنی الدلالة و السند است، از آنجا که ظهور این دو دلیل با هم تکاذب دارند، پس برای

هیچ یک ظهوری محقق نمی‌شود. و در واقع امر دائر است بین اخذ به یک ظهور ظنی و یا سند ظنی لا

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

علی التعیین، در این صورت اگر جمع عرفی ممکن بود، به آن عمل می‌شود، و الا نوبت به تساقط یا تخییر می‌رسد.

اگر در موردی جمع عرفی واقع شود، دیگر اصالت الظهور هر دو جاری نمی‌شود، بلکه اصالت الظهور

هر دو تبدیل به ظهور عرفی می‌شود، و این ظهور متابعت می‌شود. پس با تحقق جمع عرفی یک ظهور ImamSadiq.tv ثانوی ایجاد می‌شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv